

УДК 78.071. "19"

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/59-1-7>

Ірина БЕРМЕС,

orcid.org/0000-0001-5752-9878

доктор мистецтвознавства, професор,

завідувачка кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва

Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

(Дрогобич, Львівська область, Україна) irunabermes@ukr.net

Ірина МАТІЙЧИН,

orcid.org/0000-0003-2153-8689

кандидат мистецтвознавства,

доцент кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва

Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

(Дрогобич, Львівська область, Україна) irynam65@ukr.net

ТВОРЧА ОСОБИСТІСТЬ КОМПОЗИТОРА (НА ПРИКЛАДІ Б.-Ю. ЯНІВСЬКОГО)

Життєві рішення творчої особистості, головним чином, визначаються її потребою у реалізації власного потенціалу. У статті йдеться про творчу особистість композитора, життя та діяльність якого нерозривно пов'язані з певним соціокультурним контекстом. Акцентується на ролі музичного мистецтва у формуванні творчої особистості. Наголошується, що першоосновою творчої діяльності особистості є її внутрішній світ, своєрідність, що характеризують як творчу натуру, так і яскраву індивідуальність. Самостійність, самодостатність, почуття власної гідності – основа індивідуалізації особистості.

Богдан-Юрій Янівський – український композитор, піаніст, педагог, музично-громадський діяч, чия творча діяльність припала на кінець 60-х років ХХ – початок ХХІ ст. Митець жив і творив у Львові, у середовищі, яке вирізнялося високим рівнем культури, зокрема музичної, шанобливим ставленням до українських традицій. Становлення творчої особистості композитора розглянуто крізь призму таких чинників: виховання і школа, суспільні умови, музично-громадське життя, жанрова робота, психологічні риси особистості.

Висновки. Богдан-Юрій Янівський – обдарована творча особистість. Митець проявив себе як композитор, піаніст, педагог, музично-громадський діяч. Тонка, одухотворена музика, в яку композитор вкладав всю ніжність своєї романтичної душі, інколи емоційно-стримана, інколи мелодично-витончена – уособлення найтонших вібрацій його творчої натури.

Творча спадщина Б.-Ю. Янівського – взірць відданості власним ідеалам. Його теми – це вічні теми добра і зла, любові, природи. Утвердження позитивного, благородного начала – сфера високих етичних висловлювань. Саме завдяки високому етичному потенціалу твори Б.-Ю. Янівського відразу пізнаються за природною мелодичністю, свіжістю настроїв і задумів.

Думається, що феномен творчої особистості та музики Б.-Ю. Янівського криється в оптимізмі як синтезі неминого життєлюбного світовідчуття, любові до людей, глибокого релігійного почуття, віри в майбутнє України.

***Ключові слова:** Б.-Ю. Янівський, творча особистість, композиторська індивідуальність, митець, творчість.*

Iryna BERMES,

orcid.org/0000-0001-5752-9878

PhD hab. in Arts, Professor;

Head of Department of vocal and Choral, Choreographic and Visual Arts

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

(Drohobych, Lviv region, Ukraine) irunabermes@ukr.net

Iryna MATIYCHYN,

orcid.org/0000-0003-2153-8689,

Candidate of Art Criticism, Associate Professor;

Associate Professor at the Department of Vocal and Choral, Choreographic and Visual Arts

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

(Drohobych, Lviv region, Ukraine), irynam65@ukr.net

CREATIVE PERSONALITY OF THE COMPOSER (IN THE EXAMPLE OF BOHDAN-YURIY YANIVSKYI)

The life decisions of a creative personality are mainly determined by the need to realize one's own potential. The article deals with the creative personality of the composer, whose life and activity are inextricably linked with a certain social-cultural context. The role of the composer is focused on musical art which takes place in the formation of a creative

personality. It is emphasized that the primary basis of an individual's inventive activity is his inner world and originality which are characteristic features of a creative nature, and a bright individuality. The article also says that the basis of individualization of personality consists of independence, self-sufficiency and the sense of self-dignity.

Bohdan-Yurii Yanivskiy contributed immensely as a Ukrainian composer, pianist, teacher, musical and social activist, demonstrated his creative activity from the end of the 1960s to the beginning of the 21st century. The artist lived and worked in Lviv, an environment distinguished by a high level of culture, in particular that of music, respectful attitude toward Ukrainian traditions. The composer's creative personality formed within the prism of the following factors: education and school, social conditions, musical and social life, genre work, and his individual psychological traits.

Conclusions. Bohdan-Yurii Yanivskiy is a gifted creative person. The artist proved himself as a composer, pianist, teacher, musical and public figure. Subtle, spiritual music, in which the composer invested revealed all the tenderness of his romantic soul, whether sometimes emotionally restrained, or sometimes melodically sophisticated, demonstrated the embodiment of the finest vibrations of his creative nature.

The creative heritage of Bohdan-Yurii Yanivskiy is a model of devotion to one's own ideals. His themes are eternal themes of good and evil, love and nature. Affirmation of the positive and noble principles is the sphere of high ethical statements.

Thanks to the high ethical potential in the contributions of Bohdan-Yurii Yanivskiy, he is immediately recognized by his natural melodiousness, and fresh moods and ideas. Critics conclude that the phenomenon of creative personality and music of Bohdan-Yurii Yanivskiy underlies his optimism which comes about from the syntheses of inevitable life-loving outlook, love for people, deep religious feeling, and faith in the future of Ukraine.

Key words: Bohdan-Yurii Yanivskiy, creative personality, composer's individuality, artist, creativity.

Актуальність проблеми. Сьогодні стає зрозумілим, що важливою передумовою поступального розвитку суспільства стає творча особистість. На перший план висувається особистісний принцип реалізації соціальних завдань, а критерієм прогресивних перетворень – рівень можливостей, наданих суспільством для вияву творчої сутності людини. Саме тому виняткової актуальності набувають питання, пов'язані з дослідженням творчої особистості, пошуком оптимальних шляхів її самореалізації, самопізнання.

Творча особистість повинна вирізнятися високим рівнем мислення, яскравою уявою, художньою фантазією, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї. Її формує складний, динамічний навколишній світ у різноманітті якого важливо визначити вектор своїх можливостей. Для неї творчість є діяльністю, спрямованою на створення культурних цінностей через вираження духовних потреб, духовної сутності, важливим способом світовідчуття та світосприйняття. Кожна особистість має властиві тільки їй риси, як характер, темперамент, здібності, уподобання, психологічні особливості, котрі визначають її індивідуальність. До найважливіших сутнісних рис творчої індивідуальності, як вищої стадії розвитку особистості, відносять самість (самосвідомість, самоактуалізація, самовдосконалення, самобутність), і цілісність, що зумовлюють активність і здатність реалізувати особистісні цінності; інтелектуальні, творчі здібності; вольові риси, мотивацію.

Найбільш яскраво і багатогранно творча індивідуальність проявляється у мистецтві, зокрема у музиці, котра є одним із поширених видів художньої інформації, де потрібні глибоке емоційне сприйняття, розмаїття асоціацій, безперервне накопичення образних уявлень і їх узагальнень. Всі ці

особливості творчої натури знаходять повне вираження у діяльності композитора – унікальній, багатогранній, особливо, коли вона корелює з виконавською, адміністративною, музично-громадською.

Музичну творчість як явище культури неможливо розглядати без аналізу її ключової ланки – творчої особистості. Адже саме особистість, що володіє характерними особливостями й унікальними творчими здібностями, виступає основним елементом культурогенезу.

Мета статті полягає у розкритті факторів, які вплинули на становлення творчої особистості Б.-Ю. Янівського.

Аналіз досліджень і публікацій. У другій половині ХХ століття з'явилося чимало теоретичних рефлексій про феномен творчої особистості композиторів і її соціальну значущість. Зокрема це статті, монографії, чи дисертаційні дослідження українських учених – О. Берегової, Т. Гусарчук, М. Загайкевич, І. Драч, В. Жаркової, Ю. Каплієнко-Ілюк, Л. Кияновської, О. Коменди, М. Копиці, М. Ржевської, В. Реді, Н. Савицької, С. Тишка, Л. Шаповалової та ін.

Творчій постаті Б.-Ю. Янівського присвячені статті В. Дутчак, О. Колубаєва, Х. Голубінки. У них, здебільшого, аналізується композиторська творчість, музично-громадська діяльність митця.

Виклад основного матеріалу. Головною рисою особистості композитора є намагання вкласти свої переживання і враження у звуки музики, виразити свою сутність мовою невербальної комунікації. Притаманна композиторам музикальність включає такі спеціальні здібності, як можливість відчувати емоційну виразність звуковисотного руху, довільно оперувати музично-слуховими уявленнями; відчувати і точно відтворювати музичний ритм.

Аналізуючи той чи інший музичний текст, ми звертаємося до поняття «композиторська індивідуальність», на становлення якої впливають певні фактори, що утворюють своє право на внутрішню єдність і самостійність. Це виховання і школа, суспільні умови, музично-громадське життя, жанрова робота, психологічні риси особистості. Спробуємо розкрити ці чинники на прикладі неординарної творчої особистості – Богдана-Юрія Янівського – композитора, піаніста, педагога, музично-громадського діяча.

1. *Виховання і школа.* Ранній «старт» навчання дитини, докільля, підтримка близьких, хороші вчителі хоча і сприяють розкриттю таланту, але не є вирішальними факторами розвитку її потенціалу. Безперечно, успіх та визнання музично-обдарованої особистості неможливі без наполегливості, завзятості, багатогодинної праці, сприятливої родинної атмосфери та школи.

Богдан-Юрій Янівський народився у Львові 1941 року у музичній родині. Батько майбутнього композитора був регентом церковного хору, працював учителем співів, співав у хорі Львівської опери, відтак – обійняв посаду хормейстера оперного хору. Із чотирьох років Богдан був у театрі, захоплювався співом. Інтерес до музики «підігривала» і тітка – Стефанія Крижанівська – піаністка, яка навчала племінника гри на фортепіано, і те, що вдома любили музикувати, залучаючи до цього Богдана і його молодшу сестру Марту, яка згодом також обрала фах музиканта. Тож майбутній композитор зростав у музичній атмосфері, де в пріоритеті були спів, українська народна пісня, любов до яких Богдану-Юрію прививали з дитинства.

Музичне середовище (родинне та театральне) відіграло важливу роль у становленні талановитого хлопця. Видається природним, що Богдан-Юрій вдало пройшов відбір і став учнем Львівської середньої музичної школи-десятирічки (сьогодні – Львівський державний музичний лицей імені Соломії Крушельницької). Навчався гри на фортепіано, глибоко вивчав спеціальні музичні предмети. Високий рівень викладання у школі сприяв вихованню обдарованих музикантів, серед яких панував дух творчості, працьовитості, високої вимогливості до себе. Варто наголосити, що однокласниками Б. Янівського були згодом видатні виконавці – Богодар Которович, Олег Криса, Харитина Колесса та інші.

Наполеглива праця, щоденні багатогодинні вправи, висока музична підготовка дозволили Б. Янівському успішно пройти вступні випробування і стати студентом фортепіанного факультету Львівської державної консерваторії ім. М. В. Лисенка.

Обдарований юнак вдосконалював свою виконавську майстерність у класі відомих педагогів – проф. О. Криштальського та доц. М. Тарнавецької. За роки навчання Б.-Ю. Янівський набув віртуозності, широкої звукової палітри, тонкої музикальності, глибокого проникнення у художньо-образний зміст кожного виконуваного твору.

Маючи неординарні музичні здібності, широке коло зацікавлень, бажання розширювати горизонти музичних знань, Б.-Ю. Янівський здобуває освіту ще й на диригентському факультеті у класі проф. Л. Бобер. На вибір цього фаху, ймовірно, вплинуло те, що з дитинства Богдан-Юрій слухав репетиції та виступи оперного, церковного хорів, хору залізничників, якими керував батько, захоплювався «магією» диригування. Думається, що цьому також сприяла і музична атмосфера Львова кінця 60-х років ХХ ст., концерти хорової, симфонічної музики, що відбувалися у місті, навчальному закладі, активна участь у них студентської молоді. Як диригент Б.-Ю. Янівський керував естрадним оркестром Львівської консерваторії, до складу якого входили викладачі та студенти. Під його орудою колектив успішно гастролював у Польщі, Чехії, Болгарії, на українському радіо та телебаченні.

Наполегливість, жага до знань, прагнення самовиразитися привели Б.-Ю. Янівського ще й на композиторський факультет, у клас професорів Р. Сімовича та Д. Задора. Власне саме цей вид творчої діяльності стане провідним, адже писав митець у різних жанрах: театральному, вокально-хоровому, інструментальному, симфонічному, komponував музику для дітей.

«Почерк» Б.-Ю. Янівського органічно пов'язаний із оточенням у якому він зростав і формувався. Для творчого становлення Б.-Ю. Янівського важливо було все, що відбувалося у музичному мистецтві України 1960-х років ХХ – початку ХХІ ст. Композиторське письмо формувалося, на думку В. Дутчак, «з одного боку, на добрій фаховій базі знання традицій української музики попередніх епох, уже сформованої лірично-сентиментальної пісенної культури 1950-х років (творчість Олександра Білаша, Ігоря Поклада, Анатолія Кос-Анатольського), що вже завоювала свою нішу в музичному просторі, а з іншого – на «всотуванні» п'яної атмосфери 1960-х, що синтезувала, здавалося б, непоєднане – автентичність української народної пісні та нові музичні тенденції – рок-н-рол, джаз тощо» (Дутчак, 2021). Одна з головних рис композитора – мелодична щедрість, котра надає творам оригінальності, вирізняє серед музики його сучасників.

2. *Суспільні умови.* Об'єктивізація індивідуальності композитора тісно пов'язана з тією соціо-

культурною дійсністю, в якій він живе. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. стали періодом стрімких суспільних переломів, які послужили поштовхом до змін як музичного життя України, так і соціального статусу самого музиканта як особистості, що, безперечно, вплинуло на індивідуальність Б.-Ю. Янівського. Навчання у консерваторії припало на 60-ті роки (1960–1968) (фортепіанний і диригентський факультети), 70-ті роки (1973–1978) (композиторський). Саме у період «хрущовської відлиги» було частково реформовано та послаблено тоталітарний режим, відповідно, відбулися зміни у поглядах молодого покоління, яке прагнуло самостійності та розкутості. Особливо це стосувалося творчої молоді, яка з пієтетом ставилася до української культури, водночас не цуралася нових віянь, намагалася ламати шаблони, стимулювати музикантів до набуття позиції вільного художника.

Б.-Ю. Янівському імпонували естрадні пісні М. Скорика, пісні А. Кос-Анатольського, П. Майбороди, О. Білаша, чий характерні риси композиторського письма згодом стали взірцем для пошуку власних засобів музичної виразності. Так само молодому музикантові вдалося виконати, пізнати, осмислити чимало нової музики. Та чи не найбільший вплив на юнака мав світогляд українських інтелектуалів, національної еліти – шістдесятників. Ця мистецька генерація – літератори, філософи, художники, музиканти (представники «київського авангарду») – мали неабиякий вплив на становлення Б.-Ю. Янівського.

Та політичне «потепління» тривало недовго, у другій половині 60-х років тоталітарна машина знову запрацювала сповна, настала нова хвиля карально-ідеологічних репресій. Однак творча молодь вже відчула солодкий смак свободи і злати її було не так просто.

Роки навчання у Львівській державній консерваторії ім. М. В. Лисенка – це роки спілкування з метрами української музики – С. Людкевичем, М. Колессою, А. Кос-Анатольським, Р. Сімовичем, О. Криштальським, Д. Задором, В. Флисом, творчою інтелігенцією, більша частина якої стала свого роду духовною опозицією тоталітарній системі, прививала любов до національного, пробуджувала національну свідомість студентства. І хоча це був вельми непростий час – фаза стагнації, кризи радянської системи, навчальному закладу вдалося зберегти його славні традиції, виховати талановитих музикантів і педагогів, серед яких і Б.-Ю. Янівський.

Митець не пристосовувався до системи, він творив, причому натхненно. І всюди, де б він не працював (музичним редактором Львівського

обласного радіо, завідувачем музичної частини у Театрі юного глядача, Донецькій державній консерваторії ім. С. Прокоф'єва, Львівській державній консерваторії ім. М. В. Лисенка), зберігав почуття відповідальності, дух творчості, людську гідність і професійну честь.

Зі здобуттям Україною незалежності Б.-Ю. Янівський продовжував писати музику не зраджуючи своїм принципам, ініціював заснування міжнародного конкурсу-фестивалю сучасної української пісні «Золоті трембіти», викладав.

3. *Музично-громадське життя.* Ще один фактор, який вплинув на становлення Б.-Ю. Янівського – це активна участь у музично-громадському житті. Богдан Ярославович був людиною вельми цікавою і неординарною. Уявлення про нього як музично-громадського діяча складається саме через діяльність. Про митця згадують як про наділену яскравим темпераментом людину з невгамовною енергією, життєрадісню, дотепну, харизматичну. Нескінченний потік ініціатив, наполегливість у досягненні поставленої мети, талант творити нову справу – все це було притаманне Б.-Ю. Янівському.

Митець займався багатьма справами задля підтримки української культури: був президентом асоціації громадського об'єднання творчої інтелігенції «Світ культури», засновником та організатором фестивалю естрадної пісні «Золоті трембіти», головою Львівської та Івано-Франківської обласних організацій Національної Спілки композиторів України, членом правління Національної спілки композиторів України, членом та головою журі конкурсів молодих талантів. Все це вимагало чимало часу, накладало обов'язки, які треба було виконувати. З усім цим Б.-Ю. Янівський добре справлявся.

Своєрідним дітищем митця був міжнародний конкурс-фестиваль сучасної української пісні «Золоті трембіти», що мав своєю метою «відродження і пропаганду кращих зразків пісенної творчості українських композиторів, відкриття нових імен та популяризацію кращих виконавців, виховання естетичних смаків, активізацію культурно-мистецького життя нашої молоді незалежної країни» (Сіданич, 1996: 2). З 1991 р. він проводився в Івано-Франківську, Ужгороді, Тернополі, на Львівщині (у містах Жидачіві, Ходорові, Трускавці, Моршині). 15 років конкурсом-фестивалем, у якому брали участь учні музичних шкіл, студенти середніх та вищих музичних навчальних закладів, артисти філармоній із різних міст України (Донецька, Львова, Луганська, Одеси, Тернополя, Черкас) та зарубіжжя (Братислави (Словаччина), Легніци (Польща)), опікувався

Б.-Ю. Янівський. На концертних майданчиках своє мистецтво демонстрували як відомі співаки (М. Шуневич, П. Мрежук, С. Гіга, О. Стахів і ін.), так і талановита молодь, якій «путівку» на велику сцену дав саме конкурс-фестиваль «Золоті трембіти» (М. Хома, І. Братушик і ін.). Цей конкурс-фестиваль спонукав учасників до вдосконалення виконавської майстерності, сприяв популяризації творів вокального мистецтва серед широкого загалу, обміну творчими ідеями та здобутками.

Як голові Львівської (1989–1995) та Івано-Франківської (1994–2005) обласних організацій Національної Спілки композиторів України, члену правління Національної спілки композиторів України Б.-Ю. Янівському доводилося активізувати свою діяльність у сферах музичної творчості та культурного життя, брати участь у різноманітних заходах, які влаштовували ці асоціації, вирішувати організаційні та фінансові питання, які завжди були непростими для його творчої натури, опікуватися «долею» професійних митців, їхнім творчим доробком.

Б.-Ю. Янівський був членом ще двох творчих спілок – журналістів і театральних діячів. І ця ділянка роботи також вимагала певних зусиль, співпраці, комунікації, вирішення творчих завдань, зокрема й написання музики до театральних вистав (понад 100) тощо.

1990 р. Б.-Ю. Янівського було обрано президентом Української асоціації творчої інтелігенції «Світ культури», мета якої зводилася до об'єднання «інтелектуального потенціалу суспільства – митців, науковців, письменників. Для подолання їхнього організаційного розокремлення, розгортання спільної роботи і збереження та примноження культурних надбань нашого народу і залагодження ділових зв'язків з українцями за кордоном» (Янівський, 1990: 1). На рахунок цієї громадської організації чимало важливих справ, як-от збереження мистецької спадщини України, гідна презентація національного мистецтва за кордоном, асигнування коштів потужній команді львівських шахістів (О. Романишин, О. Білявський, М. Літинська, А. Михальчишин, Е. Карт) задля їхньої участі в олімпіаді у м. Манілі (Філіппіни) та ін.

4. *Жанрова робота.* Різні жанри з огляду на свою природу мають різний рівень індивідуалізації. Такі жанри, як опера («Одеська балада», опера-ораторія «Золотий гомін», опери-казки «Царівна Жаба», «Хоробрий півник»), мюзикл (Лис Микита», «Том Соєр», «Білосніжка та сім гномів», «Перстень спокуси»), камерно-інструментальні твори (фортепіанні сонати, Фортепіанний концерт), симфонічна сюїта «Лісові картинки», музика до театральних вистав, безпе-

речно, несуть у собі авторське начало, хоча вони залишаються у межах норм призначення, умов виконання і сприйняття.

Вокально-хорові жанри, більш гнучкі та пластичні, таять у собі більше можливостей для втілення індивідуалізованого, тому, що в їх основі більш виразно проступає принцип суб'єктивності. Вокально-хорові твори Б.-Ю. Янівського – взірць поєднання, з одного боку, типового, з іншого, якнайбільше індивідуального. Вокальні композиції набувають статусу «авторського» жанру, що відкрив для них нові перспективи. Такі пісні як «Не забудь», «Гуси-лебеді» збагачуються «динамічнішим розвитком, гнучкішою інтонаційною системою, гострою ритмікою», мало-помалу всотують у себе «характерні звороти популярних західних течій естрадної музики» (Кияновська, 2000: 271). У царині естрадної пісні Б.-Ю. Янівський продовжив традиції, закладені Б. Весоловським, А. Кос-Анатольським.

Пісні Б.-Ю. Янівського вирізняються неповторною мелодійністю, органічною єдністю поетичного та музичного текстів, глибиною «прочитання» художнього образу. Синтез національної характерності мелодії пісні та джазових елементів, глибина художньо-образного змісту – специфічні риси пісенного стилю композитора. Вельми часто – це дивовижний сплав ритмоджазових інтонацій із пісенно-романсовою лірикою, співучою оповіддю, елементами українського фольклору.

Театральна музика – головна творча лабораторія композитора, що поєднує у собі елементи композиційної, психологічної, інтелектуальної роботи. Кожна нова музика до театральних вистав – крок вперед до вдосконалення, відповідно – до пошуків та експериментів.

5. *Психологічні риси особистості.* Однією з найважливіших рис, котра визначає індивідуальність художнього тексту, є внутрішній світ митця, у який неможливо зануритися, але можна окреслити чи то на основі епістолярію, чи то спілкування, чи то спогадів. На жаль, уявлення про особистість Б.-Ю. Янівського відкривається нам, головним чином, через поодинокі спогади, інтерв'ю.

Так, О. Цимбала згадує: «Як на мене, він був дуже чутливою людиною, його міг кожен образити. Це романтик у найвищому сенсі цього слова, велика дитина. Вразливий, але хохмач, львівський батяр, любив грати у футбол. Людина, чийі думки були повністю зайняті творчістю...» (Максим'як, 2016).

Серед основних рис романтичної особистості слід відзначити емоційно піднесене світовідчуття, мрійливість, чутливість, схильність до споглядання. Характер романтика визначається трьома

головними лексемами: добрий, м'який і спокійний, при цьому він надто сенситивний, непрактичний і простодушний.

Однак Р. Корецька – родичка дружини композитора – наголошує: «Він був дуже імпульсивний, енергійний. Тільки-но починав якусь роботу, то одразу ставав лідером. Потім, уже в зрілому віці, він багато писав для театру юного глядача. Тут його темперамент виділявся в тому, що коли Богдан приходив на репетицію, сідав за фортепіано, тоді все оживало. Він віддавався творчості цілком, до такої міри, що всі буденні справи відходили на другий план...» (Корецька, 2022). Ці характеристики притаманні артистичному типу особистості (за Дж. Холландом).

Б.-Ю. Янівський – романтик – високодуховна особистість. Для нього тісні рамки реальності, тому він постійно намагався піднятися над нею. Митець не міг жити сталими інтересами, йому потрібна ідея, котра могла б стати метою життя. І вона надихала Богдана Ярославовича, спонукала творити, робити добрі справи, розвивати свою індивідуальність, берегти вірність своїм принципам.

Незважаючи на індивідуалізм, властивий романтику, Б.-Ю. Янівський завжди любив товариство, його захоплювали самотні особистості. Не випадково цей інтерес до людини як індивідуальності позначився і на ставленні до музичного тексту. Кожен музичний твір композитора несе у собі індивідуальні риси і неповторні особливості.

Чуйна душа Б.-Ю. Янівського залишалася відкритою, звідси й проникливість та щирість його музики, інтонаційний стрій якої «зацікавлює своєю жвавістю, ліричним теплом, стрімкістю ритмічної пульсації» (Козлов, 1982: 150). Навколишній художній світ впливав на митця досить активно, так само його хвилювали нові враження. Б.-Ю. Янівський зумів до кінця життя зберегти цю здатність сприймати буденне як щось нове.

Висновки. Богдан-Юрій Янівський – обдарована творча особистість. Митець проявив себе як композитор, піаніст, педагог, музично-громадський діяч. Тонка, одухотворена лірика, в яку композитор вкладав всю ніжність своєї романтичної душі, інколи емоційно-стримана, інколи мелодично-витончена – уособлення найтонших вібрацій його творчої натури.

У творчості Б.-Ю. Янівський продемонстрував відданість своїм ідеалам. Його теми – це вічні теми добра і зла, любові, природи. Утвердження позитивного, благородного начала – сфера високих етичних висловлювань. Саме завдяки високому етичному потенціалу твори Б.-Ю. Янівського відразу пізнаються за природною мелодичністю, свіжістю настроїв і задумів.

Думається, що феномен творчої особистості та музики Б.-Ю. Янівського криється в оптимізмі як синтезі неминущого життєлюбного світовідчуття, любові до людей, віри в майбутнє України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дутчак В. Богдан-Юрій Янівський: «Не забудь». *Музыка*. 2021. Липень. URL: <http://mus.art.co.ua/bohdan-yuriy-yanivskyy-ne-zabud/>
2. Кияновська Л. Стилєва еволюція галицької музичної культури XIX–XX ст. Тернопіль: Астон, 2000. 339 с.
3. Козлов В. Крокувати в ногу з життям. *Українські композитори – лауреати комсомольських премій*. Київ: Музична Україна, 1982. С. 150–154.
4. Максим'як О. «Не забудь» – In *Memoriam: Богдан-Юрій Янівський 75*. *Львівська пошта*. 2016. № 74 (1833). URL: <https://www.lvivpost.net/kultura/n/36353>
5. Романа Корецька про Богдана-Юрія Янівського: «Він віддавався творчості цілком...». *Музыка*. 2022. 8 липня. URL: <http://mus.art.co.ua/romana-koretska-pro-bohdana-yuriia-yanivskoho-vin-viddavavsia-tvorchosti-tsilkom/>
6. Сіданич В. Буйноцвіття талантів «Золотих трембіт». *Новий час*. 1996. 19 жовтня. С. 2, 4.
7. Янівський Б.-Ю. Час множити добро. *Культура і життя*. 1990. 14 жовтня. С. 1, 2.

REFERENCES

1. Dutchak, V. (2021). *Bogdan-Yuriy Yanivskiy: "Ne zabud"* [Bohdan-Yuriy Yanivskiy: "Don't forget"]. *Muzyka*. URL: <http://mus.art.co.ua/bohdan-yuriy-yanivskyy-ne-zabud/> [in Ukrainian].
2. Kyuanovska, L. (2000). *Stylova evolyuciya galyczkoyi muzychnoyi kultury XIX–XX st.* [Stylistic evolution of Galician musical culture in the 19th – 20th centuries]. *Ternopil: Aston*. 339 s. [in Ukrainian].
3. Kozlov, V. (1982). *Krokovaty v nogu z zhyttiam* [Keep pace with life]. *Ukrayins'ki kompozytory – laureaty komso-mol'skyx premij*. Kyiv: Muzychna Ukrayina. Pp. 150–154 [in Ukrainian].
4. Maksymyak, O. (2016). *"Ne zabud"* – In *Memoriam: Bogdan-Yuriy Yanivskiy 75* ["Don't forget" – In Memoriam: Bohdan-Yuriy Yanivskiy 75]. *Lvivska poshta*, 74 (1833) [in Ukrainian].
5. *Romana Koretska pro Bohdana-Yuriya Yanivskogo: "Vin viddavavsia tvorchosti cilkom..."* [Romana Koretska about Bohdan-Yuriy Yanivskiy: "He devoted himself entirely to creativity..."]. *Muzyka*. 2022. 8 lypnya. URL: <http://mus.art.co.ua/romana-koretska-pro-bohdana-yuriia-yanivskoho-vin-viddavavsia-tvorchosti-tsilkom/> [in Ukrainian].
6. Sidanych, V. (1996). *Bujnoczvittya talantiv "Zolotykh trembit"* [The flourishing of "Golden Trembits" talents]. *Novyy chas*, 19 zhovtnya. Pp. 2, 4 [in Ukrainian].
7. Yanivskiy, B.-Yu. (1990). *Chas mnozhyty dobro* [Time to multiply the good]. *Kul'tura i zhyttya*, 14 zhovtnya. Pp. 1, 2 [in Ukrainian].